

[Kristen Amby.]

for en Lægmand at høre den højtærede Landbrugsministers Tal — og det er jo ikke bare Tal, som han har fra et Departement, det er Tal, som han paa en vis Maade ogsaa selv staar inde for, fordi han er Ekspert som Landmand — og saa at høre det ærede Medlem Hr. Carl Petersens Tal, som er af en noget anden Karakter. Han er ogsaa Ekspert — man hører jo Rygter om, at man maaske engang kan regne med, jeg haaber, det ske sent, at han skal være Landbrugsminister —, men i alt Fald er han jo en dygtig Landmand, det ved alle, og det var andre Tal, han nævnte. Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen, som ogsaa er Landmand, regnede igen med andre Tal. Jeg gaar ud fra, at alle de Beregninger er saglige Beregninger, at det ikke er politisk bestemte Tal; jeg gaar naturligvis ud fra, at naar den ene siger 4 Kr. 50 Øre, den anden 5 Kr. og den tredie 4 Kr. 80 Øre, er det Tal, som man mener i Virkeligheden er nogenlunde de Produktionstal, som er sagligt rigtige, det maa jeg have Lov at gaa ud fra, jeg kan ikke andet. Staaende over for dette tror jeg, at mange Medlemmer her i Salen vil sige til sig selv: mon det overhovedet er muligt at fastslaa — og saa kan man jo komme med Statistiske Efterretningers Tal og Landøkonomisk Driftsbureaus Tal nok saa mange Gange —, mon det er muligt virkelig objektivt at fastslaa, hvad der er Produktionsprisen? Jeg tror det ikke.

Nu vil jeg for min Del — jeg henkaster det bare som en Tanke — dog meget hellere gaa den Vej at sige: Vi ved derimod, hvad Prisen er. I gamle Dage havde man i det aabne Marked en klar Verdensmarkedspris, det vil sige, den var ikke saa klar, den var bestemt af Toldmure det ene og det andet Sted, men der var i hvert Fald noget, man kaldte Verdensmarkedsprisen. Det har man ogsaa i Dag, det er ganske vist en Pris, bestemt ved Samhandel Landene imellem, ved Stats-handel, og det er en Pris, der maa fremgaa ved Differencetal — Tredieland har høje Priser, England har lavere Priser og Rusland Mellempriiser —, men man har i alt Fald en Pris, som man nu kan faa for Smør i Danmark ved Salg ud af Landet. Hvor den nøjagtigt ligger, ved jeg ikke, det er vel omkring 4 Kr. 50 Øre—4 Kr. 60 Øre., formentlig svingende noget. Hvis det nu er Prisen for Smør, synes jeg, al Fornuft tilskynder til at sige: skal vi ikke betale den Pris her i Landet alle sammen? Om der saa socialt skal træffes Hjælpeforanstaltninger,

er en helt anden Side af Sagen, men naar vi skal fastsætte, hvad Befolkningen i Almindelighed skal betale for en Vare, saa maa det være, hvad Varen koster. Jeg tror ikke, det er muligt at finde ud af Produktionsprisen her i Landet og sige, at den skal Folk betale. Man kan trække Tov og finde et Tal, men det er ikke det objektivt rigtige Tal.

Det, der maa antages at være, hvad man kan kalde en rigtig Pris, er det, man faar fra Udlandet. Naar man gerne vil handle med Udlandet, er det ikke bare for at faa Valuta, men fordi hele Landets Erhvervsliv skal indstilles paa det. Nu faar vi en Pris fra Udlandet paa omkring 4 Kr. 50 Øre—4 Kr. 60 Øre, men saa maa man ogsaa i det lange Løb indstille Erhvervslivets Omkostninger efter det Tal. Jeg kan ikke forstaa, at man ikke ser — heller ikke den højtærede Landbrugsminister — Faren ved at fastlægge en eller anden Produktionspris paa et eller andet Beløb — nu for hans Vedkommende 5 Kr. — der bygger, i hvert Fald for en vis Dels Vedkommende, paa en Sortbørs-Arbejdspris. Hvis man fastlægger den lovgivningsmæssigt som værende den Pris, Landmændene skal have, siger man dermed til alle Landmænd: ingen af jer skal være interesseret i at faa Ro og Orden paa Arbejdsmarkedet. I det Øjeblik man derimod sagde: den Pris, der virkelig opnaas Verden over, det er den Pris, vi naturligvis maa regne med ogsaa selv at betale, saa havde man et virkeligt Grundlag, efter hvilket man kunde forsøge at tilpasse sine Produktionsomkostninger, og saa blev vi ogsaa fri for, hvad jeg ikke mener er uvæsentligt, at spørge om, hvor vi skal skaffe de 185 Mill. Kr. fra. Jeg er naturligvis ganske enig i de Betragtninger, mit Partis ærede Ordfører har gjort gældende om, at man kan ikke gaa fra denne Sag uden i hvert Fald at have ikke bare gjort sig nogle Tanker herom, men ogsaa, om jeg saa maa sige, givet disse Tanker højlydt Udtryk, men jeg tror, at enten man vil finde det ene eller det andet Grundlag, vil det ogsaa være en uheldig Virkning af disse Love, at man igen skal til at skrue de offentlige Udgifter op med saadanne Millionbeløb, for det bliver Resultatet under den ene eller den anden Form. Det var man ogsaa fri for, hvis man gik den anden, den naturlige Vej.

Hertil kunde maaske yderligere føjes, at naar man har talt med fornuftige og forstandige Landmænd, ogsaa i denne Sal, Landmænd, der altsaa ikke taler som Ekspertes heroppe fra Talerstolen, men ud fra deres Erfaringer hjemme i Bedriften,